

هفته‌نامه تحولات انرژی (۸۸)

کد موضوعی: ۳۱۰

شماره مسلسل: ۱۴۳۷۲

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی

دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

مردادماه ۱۳۹۴

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۱..... قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی
- ۲..... برنامه‌های صادرات گاز طبیعی ایران پس از لغو تحریم‌ها
- ۴..... واردات نفتی هند از ایران افزایش می‌یابد
- ۶..... افزایش تولید یک میدان نفتی مشترک با عراق
- ۷..... کاهش سوددهی سایبک عربستان
- ۹..... کاهش مشاغل مرتبط با نفت و گاز در آمریکا
- ۱۱..... افزایش تعرفه مالیات بر ارزش افزوده برق در بلژیک

هفته‌نامه تحولات انرژی (۸۸)

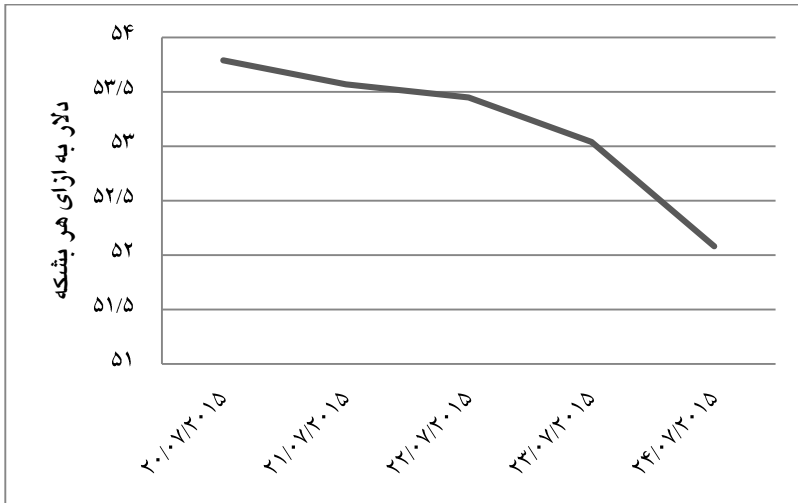
قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی

متوسط قیمت در دو هفته پایانی ماه جولای ۲۰۱۵

بازار	قیمت	عنوان
ناپمکس	۴۹/۷۴	نفت خام وست تگزاس (دلار در بشکه)
بورس دوی	۵۵/۴۲	نفت خام عمان (دلار در بشکه)
بورس لندن	۵۶/۰۴	نفت خام برنت (دلار در بشکه)
فوب خلیج فارس	۲۸۵/۵۷	نفت کوره ۱۸۰ (دلار به ازای تن متریک)
فوب خلیج فارس	۵۹/۶۸	نفت گاز (دلار در بشکه)
ناپمکس	۴۱	نفت حرارتی (سنت در لیتر)
ناپمکس	۴۷	بنزین (سنت در لیتر)
فوب خلیج فارس	۷۱/۴۵	بنزین سوپر (سنت در لیتر)
فوب آسیا	۵۳/۷	میعانات گازی پارس جنوبی (دلار به ازای هر بشکه)
بورس لندن (ICE)	۲۸	گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران و www.bloomberg.com

نمودار ۱. میانگین بهای نفت اوپک در دهه پایانی ماه جولای ۲۰۱۵

مأخذ: سایت اوپک.

برنامه‌های صادرات گاز طبیعی ایران پس از لغو تحریم‌ها^۱

علیرضا کاملی، مدیرعامل شرکت ملی صادرات گاز در تشریح مهمترین برنامه‌های افزایش صادرات گاز طبیعی ایران پس از لغو تحریم‌ها گفت: عراق، کشورهای عربی حاشیه جنوبی خلیج فارس و افغانستان از مهمترین کشورها در برنامه‌های صادراتی گازی ایران هستند. مدیرعامل شرکت ملی صادرات گاز با اعلام اینکه قطعا عراق و عمان دو مقصد جدید صادرات گاز ایران خواهند بود، تصریح کرد: پس از صادرات گاز به ترکیه به‌زودی گاز ایران به عراق و عمان هم صادر خواهد شد.

۱. خبرگزاری مهر.

این مقام مسئول با تأکید بر اینکه هم‌اکنون آخرین مراحل ساخت و راه‌اندازی خطوط لوله انتقال گاز ایران به عراق در داخل کشور در حال انجام است، اظهار داشت: در حال حاضر منتظر تأمین شرایط امنیتی در این کشور همسایه هستیم و ۹۹ درصد کارهای اجرایی این پروژه پایان یافته و به‌زودی به مرحله اجرایی درخواهد آمد.

کاملی با بیان اینکه در کنار صادرات گاز ایران به بغداد، قرارداد گازرسانی به استان بصره عراق هم تهیه و تدوین شده است، بیان کرد: به محض امضای این قرارداد، عملیات اجرایی آن در یک سال به پایان می‌رسد و امکان صادرات گاز به جنوب عراق هم فراهم می‌شود.

وی همچنین از قریب‌الوقوع بودن قرارداد مطالعات مهندسی پایه و مساحت دریایی صادرات گاز به عمان خبر داد و افزود: این قرارداد به‌صورت سه‌جانبه بین ایران و پیمانکار ایرانی و طرف عمانی به امضا می‌رسد و بعد از امضا، مطالعات طرح تا ۶ ماه انجام و متعاقب آن پیمانکاری اجرای خط لوله به مناقصه گذاشته می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی صادرات گاز ایران با یادآوری اینکه یکی از اهداف گازرسانی به عمان، استفاده از ظرفیت خالی پالایشگاه‌های گاز آن کشور برای تهیه و صادرات LNG است، تأکید کرد: ایران و عمان بر روی برخی از مسائل قراردادی به توافق رسیده‌اند.

این مقام مسئول همچنین از مذاکرات مقدماتی برای صادرات گاز به افغانستان خبر داد و تبیین کرد: افغانستان بازار گسترده‌ای نیست و باید با انجام مطالعات اولیه، امکان صادرات گاز به این کشور را بررسی کرد زیرا گازرسانی از طریق خط لوله، نیازمند بازار بزرگ و گسترده است.

کاملی با اشاره به اینکه بازار اروپا و آمریکا به‌علت مسافت طولانی با شبکه گاز ایران، اولویت صادرات گاز ایران نیستند، خاطر نشان کرد: برای گازرسانی به اروپا باید خطوط لوله

۲ تا ۴ هزار کیلومتر احداث کرد، اما کشورهای همسایه با احداث خطی ۲۰۰ کیلومتری می‌توانند به مقصد صادرات گاز ایران تبدیل شوند ضمن اینکه قیمت گاز در بازار خاورمیانه و آسیا بالاتر از اروپاست.

واردات نفتی هند از ایران افزایش می‌یابد^۱

ابراهیم جمیلی، رئیس شورای مشترک بازرگانی ایران و هند ضمن پیش‌بینی افزایش خریدهای نفتی هند از ایران، گفت: روابط تجاری و اقتصادی ایران و هند در دوران پساتحریم در بخش‌های رقابتی گسترش می‌یابد و در بخش‌های رانتی متوقف خواهد شد. وی افزود: برطرف شدن تحریم‌ها به نفع روابط تجاری ایران و هند خواهد بود، چراکه حضور تولیدکنندگانی که به دنبال فعالیت رقابتی هستند گسترش می‌یابد و فعالیت کسانی که به دنبال استفاده از رانت و بهره‌برداری از محدودیت‌ها هستند، متوقف می‌شود.

وی با بیان اینکه روابط تجاری ایران و هند در حوزه انرژی و نفت افزایش خواهد یافت، ادامه داد: به دلیل محدودیت‌هایی که تحریم‌ها ایجاد کرده بود هندی‌ها مجبور بودند سقف خرید نفت خود از ایران را پایین آورند اما با برطرف شدن تحریم‌ها هندی‌ها می‌توانند نفت بیشتری از ایران خریداری کنند. همچنین در رابطه با سرمایه‌گذاری نیز شاهد افزایش فعالیت‌ها بین دو کشور خواهیم بود.

جمیلی اضافه کرد: شرکت‌های بزرگ هندی به‌ویژه آنهایی که ارتباطشان با غرب بیشتر بوده است همواره علاقمند به سرمایه‌گذاری در ایران هستند، اما با محدودیت روبرو

۱. خبرگزاری ایسنا.

بوده‌اند. چنانچه در بخش‌های مختلف از جمله بخش‌های معدن، فولاد و خودرو مذاکراتی صورت گرفته بود اما محدودیت‌ها باعث شده بود که امکان سرمایه‌گذاری نداشته باشند. به گفته وی در حال حاضر و پس از امضای تفاهمنامه، دو هیئت هندی به ایران آمدند که این امر نشان‌دهنده علاقه دو کشور برای ارتقای مناسبات اقتصادی بین خودشان است. رئیس شورای مشترک بازرگانی ایران و هند تصریح کرد: پیش از این اجبار وجود داشت که برخی کالاها را از هند خریداری می‌کردیم تا بتوانیم از ارز در هند استفاده کنیم اما با رفع تحریم‌ها وارد کردن کالاهای هندی شکلی رقابت‌پذیر پیدا خواهد کرد و تولیدکنندگان هندی نیز باید با سایر تولیدکنندگان رقابت کنند؛ این اتفاق باعث می‌شود که کیفیت کالاهای وارداتی به ایران بیشتر شود.

وی اضافه کرد: این اتفاق به نفع تجار دو کشور است، چراکه فعالیت تولیدکنندگانی که به دنبال فعالیت رقابتی هستند گسترش می‌یابد و فعالیت کسانی که به دنبال استفاده از رانت هستند و از محدودیت‌های به وجود آمده بهره‌برداری می‌کنند، متوقف می‌شود. جمیلی همچنین خاطرنشان کرد: با توجه به ظرفیتی که هند از آن برخوردار است قطعاً هند بازار مناسبی برای ایران خواهد بود. از سوی دیگر نیز باید از ظرفیت‌ها و فرصت‌های به وجود آمده استفاده کنیم. به‌ویژه شرکت‌های فنی و مهندسی باید تلاش کنند ارتباطات خود را برای حضور در بازار هند گسترش دهند.

افزایش تولید یک میدان نفتی مشترک با عراق^۱

هادی نظرپور، سرپرست طرح توسعه میدان نفتی یادآوران با اشاره به افزایش تولید میدان یادآوران گفت: تاکنون ۴۰ میلیون بشکه نفت از میدان مشترک یادآوران برداشت شده است. نظرپور با اشاره به مشترک بودن میدان نفتی یادآوران و عراق، افزود: ایران تاکنون ۴۰ میلیون بشکه نفت از این میدان مشترک برداشت کرده است. وی از پیشرفت ۹۶ درصدی فاز اول توسعه این میدان مشترک خبر داد و گفت: با تحقق ۱۰۰ درصدی اهداف طرح تولید زود هنگام، هم‌اکنون روزانه ۵۵ هزار بشکه نفت خام از این میدان برداشت می‌شود. وی افزود: طرح توسعه میدان نفتی یادآوران در سه فاز تعریف شد که برای رسیدن به برنامه‌های از پیش تعیین شده علاوه بر اجرای فازهای اول و دوم، تولید زود هنگام از این میدان نیز در دستور کار قرار گرفت که از اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳ تولید زود هنگام با ۲۰ هزار بشکه محقق شد. نظرپور ادامه داد: براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته، در فاز اول طرح توسعه میدان نفتی یادآوران تولید باید به سقف ۸۵ هزار بشکه در روز برسد، با این حال برای رسیدن به این میزان، تولید زود هنگام نیز در دستور کار قرار گرفت که هم‌اکنون روزانه ۵۵ هزار بشکه نفت خام تولید می‌شود. سرپرست طرح توسعه میدان نفتی یادآوران افزود: از ابتدای تولید زود هنگام تاکنون ۴۰ میلیون بشکه نفت از این میدان مشترک برداشت شده است. به گفته وی در فاز دوم رسیدن به سقف تولید ۱۸۰ هزار بشکه و در فاز سوم رسیدن به سقف تولید ۳۰۰ هزار بشکه نفت در روز از میدان نفتی یادآوران برنامه‌ریزی شده است. براساس گزارش شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن)، رسیدن به سقف تولید ۸۵ هزار بشکه نفت خام با حفاری ۴۶ حلقه چاه تولیدی جدید، ۳

حلقه چاه توصیفی، ۳ حلقه چاه تزریق آب زائد و تعمیر ۳ حلقه چاه اکتشافی موجود و تولید زودهنگام ۲۰ هزار بشکه در روز با حفاری ۵ حلقه چاه تولیدی جدید و تعمیر و تکمیل ۳ حلقه چاه اکتشافی موجود و احداث خط لوله انتقال به طول ۴۵ کیلومتر به تأسیسات فرآیندی دارخوین در مدت ۲۸ ماه انجام می‌شود. براساس این گزارش، پیشرفت فیزیکی تولید زودهنگام و فاز اول میدان نفتی یادآوران تا خردادماه ۱۳۹۴ به ۹۶ درصد رسیده و اجرای فاز اول هم از پیشرفت ۹۵ درصدی برخوردار است. در فاز اول طرح توسعه میدان نفتی یادآوران مین‌روبی و مطالعات زیست‌محیطی به پایان رسیده و مطالعات مخزن هم از پیشرفت ۹۶ درصدی برخوردار است؛ ضمن اینکه حفاری میدان هم به پیشرفت ۱۰۰ درصدی و تأسیسات سطح‌الارضی هم از پیشرفت ۹۳ درصدی برخوردار شده است. به این ترتیب در فاز اول، ۱۰۰ درصد اهداف تولید زودهنگام محقق شده است. همچنین میزان حفاری انجام شده در فاز اول میدان یادآوران تا انتهای آوریل ۲۰۱۴ معادل ۲۱۷ هزار و ۹۴۵ متر بوده و کلیه فعالیت‌های حفاری و تست چاه‌ها به پایان رسیده است.

کاهش سوددهی سابیک عربستان^۱

بنا به گزارش بلومبرگ، شرکت سابیک عربستان به دلیل نوسانات اخیر قیمت نفت در بازار، سود کمتری نسبت به میزان سود پیش‌بینی شده تحلیلگران اقتصادی کسب کرده است. این شرکت پتروشیمیایی بزرگ عربستان به دنبال راهی برای سازگاری با تغییرات قیمتی نفت در بازار است.

۱. Arif Sharif and Deema Almashabi, "Sabic net Beats Estimates as it Battles Volatile Oil Prices", Retrieved from www.bloomberg.com/news/articles/2015-07-26/sabic-second-quarter-profit-drops-4-5-percent-beats-estimates

بنا به اعلام یک شرکت مستقر در ریاض، درآمد خالص^۱ سایبک در سه ماهه دوم سال جاری ۴/۵ درصد کاهش یافت و به ۶/۱۷ میلیارد ریال (۱/۶۵ میلیارد دلار) رسید. این رقم در سال گذشته ۶/۴۶ میلیارد ریال بود. میزان سود شرکت، ۲۵ درصد بیشتر از میانگین ۴/۹۵ میلیارد ریالی تخمین زده شده توسط ۹ تحلیلگر بلومبرگ است. یوسف البنیان، مدیر اجرایی شرکت مزبور، در یک کنفرانس مطبوعاتی برگزار شده در ریاض، اعلام داشت؛ «ما با در نظر گرفتن نوسانات بازار نفت به دنبال راه‌هایی برای بهینه کردن تولید خوراک هستیم».

بنا به اعلام شرکت سایبک، حتی با وجود کاهش هزینه‌های تولید در این شرکت، به‌موجب پایین آمدن قیمت‌های فروش از حد متوسط، سود پایین آمده است. عربستان سعودی بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت اوپک و دارای ۱۶ درصد از ذخایر اثبات شده نفت در جهان است. در ۱۲ ماه گذشته، قیمت نفت برنت که در نیمی از دنیای نفت سهم تعیین‌کننده قیمتی دارد، ۴۹ درصد کاهش یافته است.

میزان فروش^۲ شرکت سایبک در سه‌ماهه دوم سال جاری ۱۶ درصد کاهش یافت و به ۴۲ میلیارد ریال رسید.

بنا به اظهارات البنیان، شرکت سایبک مستقیماً در تولید نفت و گاز شیل دخیل نیست و برنامه‌ای برای سرمایه‌گذاری در ایران ندارد و به‌دنبال فرصت‌هایی برای سرمایه‌گذاری در تولید گاز شیل آمریکاست. اخیراً نیز برای تولید گاز شیل و صادرات آن از آمریکا به انگلستان و سایر کشورها قراردادی منعقد کرده است. سایبک نگرش مثبتی

۱. Net Income

۲. Sales

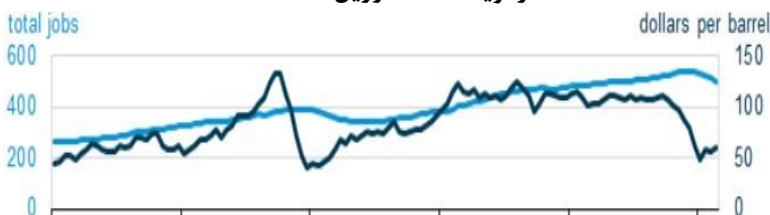
به اقتصاد چین دارد. بنا به آمار بلومبرگ، چین طی سال گذشته بزرگ‌ترین شریک تجاری عربستان سعودی بود.

کاهش مشاغل مرتبط با نفت و گاز در آمریکا^۱

براساس گزارش رویترز، تعداد مشاغل مرتبط با تولید نفت و گاز طی ژانویه ۲۰۰۵ الی آوریل ۲۰۱۴ به دلیل پایین آمدن قیمت نفت به شدت کاهش یافته است. در نمودارهای ۲ و ۳ قیمت ماهیانه نفت برنت و مشاغل نفت و گاز آمریکا طی سال‌های ۲۰۰۵-۲۰۱۴ نشان داده شده است.

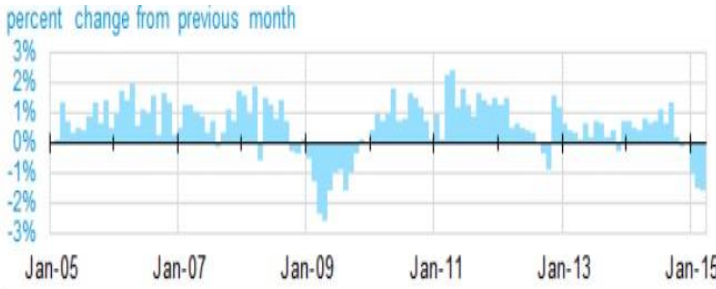
نمودار ۲. قیمت ماهیانه نفت خام برنت و تعداد مشاغل مرتبط با نفت و گاز

(ژانویه ۲۰۰۵ - آوریل ۲۰۱۴)

1. Oil and Natural Gas Production job Declines Tend to lag oil Price Declines - Today in Energy - U.S. Energy Information Administration (EIA)

نمودار ۳. مشاغل مرتبط با تولید نفت و گاز در آمریکا (ژانویه ۲۰۰۵-آوریل ۲۰۱۴)

Source: U. S. Bureau of Labor Statistics

براساس آمار حوزه کار در آمریکا^۱ اشتغال در حوزه تولید نفت و گاز و فعالیت‌های حمایتی آن در آمریکا در اکتبر ۲۰۱۴ به ۵۳۸ هزار شغل رسید درحالی که این میزان طی ۶ ماه بعد ۶/۵ درصد کاهش یافت. با کاهش قیمت نفت برنت دریای شمال از ۱۱۲ دلار به ازای هر بشکه در ژوئن ۲۰۱۴، شرکت‌های بزرگ نفتی از حفاری چاه‌های جدید و نیروی کار مرتبط با آن کاستند.

در ماه جولای ۲۰۰۸، نفت خام برنت در بالاترین سطح قیمت خود (۱۳۳ دلار به ازای هر بشکه) قرار داشت که در فوریه ۲۰۰۹ به بشکه‌ای ۴۳ دلار رسید. تعداد مشاغل مرتبط با نفت و گاز در سپتامبر ۲۰۰۸ در بالاترین سطح خود (۳۹۱,۰۰۰ شغل) رسید که دو ماه بعد از آن شروع به کاهش کرد. اشتغال در بخش حفاری، استخراج و فعالیت‌های حمایتی نیز ۱۳ ماه بعد رو به افول گذاشت.

براساس آمار BLS، کاهش مشاغل تولید نفت و گاز بین اکتبر ۲۰۱۴ و می ۲۰۱۵، نشان‌دهنده یک انقباض ۶/۵ درصدی در نیروی کار صنعتی است.

۱. U.S. Bureau of Labor Statistics (BLS)

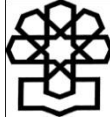

افزایش تعرفه مالیات بر ارزش افزوده برق در بلژیک^۱

بنا به اعلام دولت بلژیک این کشور قصد دارد در ابتدای ماه سپتامبر سال جاری، تعرفه مالیات بر ارزش افزوده کنونی را از ۶ درصد به ۲۱ درصد تحت عنوان سیاست «تغییر مالیات» افزایش دهد. این میزان تا سال ۲۰۱۸ به ۷۱۲ میلیون یورو افزایش خواهد یافت. این تغییر با انتقاد شدید از سوی انجمن‌های مصرف^۲ مواجه شده است که مدعی‌اند، متوسط صورتحساب برق (با میانگین مصرف ۳۵۰۰ کیلووات در سال) از ۷۷۰ یورو به ۸۸۰ یورو در سال افزایش می‌یابد که برابر با ۱۴ درصد است. میزان مالیات غیرمستقیم بر دیزل نیز افزایش خواهد یافت و به ۳۰۰ میلیون یورو در سال ۲۰۱۸ خواهد رسید.

۱. "Belgium will raise VAT on Electricity From 6% to 21% in September 2015", Retrieved from www.enerdata.net

۲. Consumer Associations

شماره مسلسل: ۱۴۳۷۲

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: هفته‌نامه تحولات انرژی (۸۸)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

ناظران علمی: هوشنگ محمدی، فریدون اسعدی

متقاضی: کمیسیون انرژی

مسئولیت صحت و سقم مطالب گردآوری شده به لحاظ علمی، حقوقی، انتقال آراء
و نظرات ارائه شده به عهده منابع و سایت‌های مرجع است.

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۵/۱۱